

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tekijänoikeuslain osittaisuudistus; Verkkolähetys- ja DSM- direktiivien täytäntöönpano

---

Tilannekatsaus: Viveca Still

Verkkolähetysdirektiivi (2019/789)

- Satelliitti- ja kaapelidirektiivin päivitys
- Koskee tekijänoikeuksien lisensointia verkossa tapahtuvaa lähetystoimintaa varten (alkuperäiset lähetykset ja edelleen lähettäminen).
- Samassa yhteydessä tarkoitus mahdollistaa ns. mirror-site-palvelut, eli catch-up-palveluiden edelleenlähettämistä
  - Esikuvana DK tekijänoikeuslaki
  - Esillä myös pohjoismaisessa ministerineuvostossa
  - Mahdollistaisi esim. SVT Play-palvelun edelleenlähettämistä Ahvenanmaalla

DSM-direktiivi (2019/790)

1. Tekijänoikeuden eräiden poikkeusten ja rajoitusten harmonisointi (3-7 art. + 17 art.)
2. Kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttö kulttuuriperintölaitoksissa (8-11 art.)
3. Edellytykset kansallisille sopimuslisenssijärjestelmille (12 art.)
4. Tekijänoikeuksista vapaat kuvataiteen teokset (14 art)
5. Lehtikustantajien uusi lähioikeus (15 art.)
6. Sisällönjakopalveluiden vastuu sisällöistä (17 art.)
7. Tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden suojaksi asetetut säännökset (18-23 artikla), mm. korvausten kohtuullisuus, raportointivelvoitteet, peruuttamisoikeus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

EU- ja KV-asiat

8.12.2020

VALTIONEUVOSTO.FI

Neuvoston työryhmä VTC 30.11.

- Ajankohtaista komissiolta
  - IP Action Plan
  - Media Action Plan
  - Tekijänoikeuden infrastruktuurin kehittäminen
    - EU-tason työ tekijänoikeuden infrastruktuurin kehittämisessä alkanut
    - Komission selvitys tekijänoikeusdatasta ja tekoälystä
    - Tekee Technopolis / Université Louvain/ Philippe Rixhon
  - Datastrategia & tekijänoikeusasiat:
    - Komission tietokantadirektiivin uudistus (arvio)

Datanhallinta-asetus (DGA-luonnos)

- Annettiin 25.11.2020/ hoitaa LVM/ Lotta Engdahl via Datatalouden seuranta- ja toimeenpano ryhmä, KOM (2020) 767)
- Perusta uudelle **eurooppalaiselle datanhallinnalle**; saada käyttöön datan ja tekoälyn kaltaisten teknologioiden taloudellinen ja yhteiskunnallinen potentiaali EU:n sääntöjä ja arvoja noudattaen.
  - Rakentuu mekanismeille (erityisesti GDPR:n 20 artikla), jotka antavat **yksilöille enemmän mahdollisuuksia kontrolloida sitä, kuinka heidän dataansa käytetään.**
  - Asetus täydentäisi **direktiiviä avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä** (EU 2019/1024).
- Ketä koskee? Eri tyyppisiä datan välittäjiä, jotka käsittelevät henkilötietoja sekä muita kuin henkilötietoja.
- Pyrkii lisäämään luottamusta datan välittäjiin sekä vähentämään datan jakamisen kustannuksia luomalla sertifiointimenettelyt datan välityspalveluille; kansalliset viranomaiset valvovat
- Pyrkii edistämään data-altruismia – datan käyttö hyväntekeväisyystarkoituksiin
- Perustaa erillisen asiantuntijaryhmän ("**European Data Innovation Board**") koordinoimaan metadatatandardit perustuen olemassa oleviin EU-, globaaleihin ja kansallisiin standardeihin

8.12.2020

VN.FI

IP Action Plan – EU:n IPR- toimintasuunnitelma

- Kaikki irti EU:n innovointipotentiaalista Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva toimintasuunnitelma EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi (KOM (2020) 760)
- Rakentuu 5 haasteen käsittelyyn IP-osaaminen, järjestelmän hajanaisuus; konkreettinen tuki (neuvontaa yhden luukun periaatteella, Euroopan teollis- ja tekijänoikeuksien tietokeskuksen EUIPOon)
- Tekijänoikeusasioita vähän, Dataan liittyviä muutama keskeinen
  - DSM Art 17: Komission jäsenvaltioiden tueksi antama ohjeistus ensi vuoden alkuun
  - Direktiivien useita uudelleenarviointiraportteja (Suoja-aika, Yhteishallinnointi, VIP, DSM-direktiivin sopimuslisenssivaikutukset, siirrettävyyssasetus...)
  - Teollis- ja tekijänoikeusloukkausten torjumiseksi komissio aikoo
  - elventää ja päivittää digitaalisten palvelujen, erityisesti verkkoalustojen, vastuita digitaalisista palveluista annettavalla säädöksellä (DSA)
  - vahvistaa OLAFin roolia väärennösten ja piratismiin torjunnassa (2022)
  - luoda väärennösten torjuntaan EU:n keinovalikoiman, jossa esitetään oikeudenhaltijoiden, välittäjien ja lainvalvontaviranomaisten yhteistä toimintaa, yhteistyötä ja datan yhteiskäyttöä koskevat periaatteet (2022, toinen neljännes)

IP Action Plan – Tekijänoikeuden infrastruktuuri

- **Aineettoman omaisuuden lisensointi** helpommaksi lisäämällä läpinäkyvyyttä erityisesti tekijänoikeuksien osalta
- *Aineettoman omaisuuden lisensoinnin ja yhteiskäytön helpottamiseksi kaiken tyyppisten teollis- ja tekijänoikeuksien omistajuutta ja hallinnointia koskevaa avoimuutta on lisättävä.*
- Patenttien kohdalla tähän tuo selvää edistystä yhtenäispatentti. Laadukkaat metatiedot ja uudet teknologiat, kuten lohkoketjumenetelmät, voisivat myös auttaa lisäämään läpinäkyvyyttä ja parantamaan oikeuksien hallinnointia erityisesti tekijänoikeuksien ja oikeuksien haltijoiden paremman tunnistamisen osalta.
- Komissio on KÄYNNISTÄNYT tekijänoikeuksista ja uusista teknologioista selvitystä, jossa keskitytään tekijänoikeustietojen hallinnointiin ja tekoälyyn.
- **Komissio jatkaa myös eri sidosryhmien kanssa työtään tekijänoikeustietojen laadun parantamiseksi, jotta saadaan aikaan hyvin toimiva ”tekijänoikeusinfrastruktuuri” esim. parantamalla ja ajantasaistamalla luotettavaa tietoa oikeudenhaltijoista, käyttöehdoista ja lisensointimahdollisuuksista**

IP Action Plan – Datan jakamisen edistäminen

- Datastrategiaan linkittyvät IP-kysymykset
  - EU tarvitsee vakaat puitteet, joissa yritykset voivat luoda, käyttää, jakaa ja hyödyntää dataa
  - datatalouden arvo tulee vuosien 2018 ja 2025 välisenä aikana lähes kolminkertaistumaan
  - Tietokantadirektiivi & liikesalaisuusdirektiivi (arviointit kesken)
    - Edistää datan saatavuutta ja yhteiskäyttöä – perustellut intressit suojaten – selkeyttämällä joitain liikesalaisuusdirektiivin keskeisiä säännöksiä ja tarkastelemalla uudelleen tietokantadirektiiviä (2021, kolmas neljännes).
    - Data Act, eli datasäädös tulee sisältämään mahdollisia muutoksia

Media Action Plan

- Komission tiedonanto koskien toimintasuunnitelmaa **EU:n media- ja audiovisuaalialan elpymiseksi ja digitaaliseksi siirtymäksi ("Euroopan media-ala digitaalisella vuosikymmenellä")**, KOM (2020) 784
- Toimintasuunnitelman tavoitteena on tukea media- ja audiovisuaalialan elpymistä ja siirtymää (vihreä ja digitaalinen siirtymä).
- Euroopan digitaalisten sisämarkkinoiden kehittäminen (mm. AVMS- ja tekijänoikeusdirektiivit) ja disinformaation vastainen toiminta.
- Kannustetaan tiedon jakamista ja innovointia edistävän eurooppalaisen **mediadata-avaruuden perustamiseen**.
  - Horizon Europe ja Digital Europe (DEP) ohjelmista rahoitettavan aloitteen tavoitteena on edistää Euroopan mediateollisuuden toimijoiden mahdollisuutta ja kykyä tiedonjakamiseen ja datan hyödyntämiseen.
- virtuaalitodellisuuden ja lisätyn todellisuuden eurooppalaisen teollisen yhteenliittymän syntymistä, jotta EU:n media-ala pystyy paremmin hyödyntämään näitä immerssiivisiä teknologioita.

EU-aloitteiden aikatauluja

- IP Action Plan
  - Stiina Löytömäki/ TEM; aikataulu auki – E-kirjeluonnos ennen joulua; eduskuntaa helmikuun alussa
- Media Action Plan
  - Laura Mäkelä/ OKM; aikataulu: E-kirjeluonnos valmisteilla; kommenttikierros, jonka jälkeen jaostoihin
- Datanhallinta-asetus (DGA-luonnos)
  - U-kirjelmäluonnos tiimerissä 10.12.2020; käsittelykokous 14.12 datatalouden toimeenpano- ja seurantaryhmään kuuluvien ministeriöiden kanssa; EU-jaostoesittely 15.1.2021 (ei vielä vahvistettu); EU-Minva 29.1.2021; U-kirjelmä eduskuntaan 3.2.2021
- Digital Services Act tulossa 9.12 (14.12)

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tekijänoikeuden infrastruktuurin kehittäminen

Väliraportointi, Anna Vuopala

8.12.2020

VALTIONEUVOSTO.FI

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kansallisen
tekijänoikeusinfranhankkeen
esittely 30.11.2020
Neuvoston IP-työryhmässä

Tekijänoikeusinfran kehitys

Tekijänoikeuden infrastruktuurin kehittäminen 2020-2022

Säädösvalmistelu ja
kehittäminen
valtioneuvostossa

OKM020:00/2020 KEHITTÄMINEN

Tekijänoikeusinfran pienryhmät kokoontuvat eri kokoonpanoissa keskustelemaan luovien alojen teos- ja tekijätietokäytäntöihin, metadataan, teknologiaan ja infrastruktuurien kehittämiseen sekä IP-oikeuksien ja datan juridiikkaan kysymyksistä

Hankkeen eteneminen

1.12.2020

WORKSHOP 1:
Tekijänoikeusinfra:
digitaidot & metadata

7.12.2020

WORKSHOP 2:
Tekijänoikeusinfra:
Tietosuoja, kannustimet &
ulottuvuus

8.12.2020

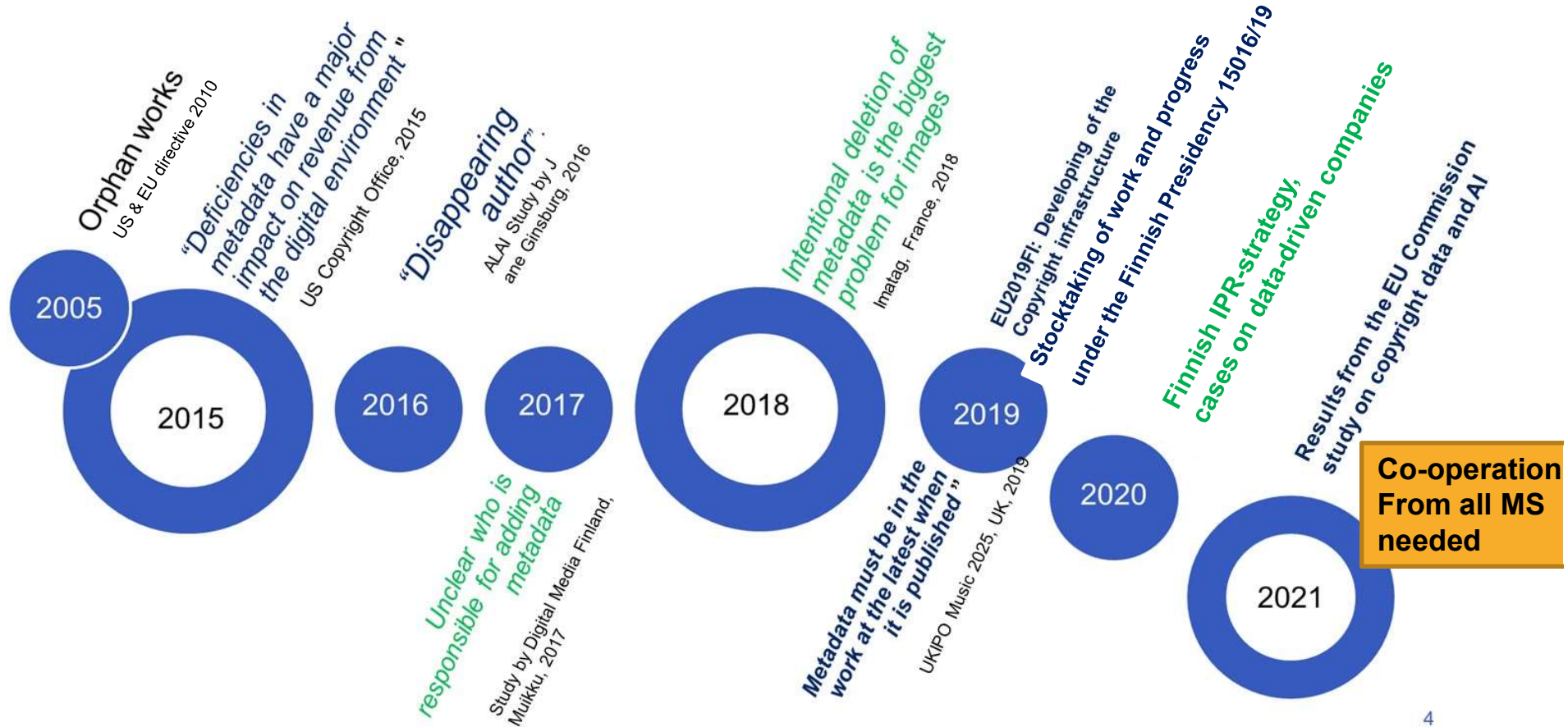
Keskustelu
tekijänoikeusneuvottelukunnassa

6.6.2022

Toimikausi päättyy

Impact on creators recognized – NEED to address identification of works and authors in a coordinated manner

TIEKARTTA TEKIJÄNOIKEUSINFRAN KEHITYKSELLE?

2019

SUOMEN EUPJ-
KAUDEN TYÖN
YHTEENVETO
DEVELOPING THE
COPYRIGHT
INFRASTRUCTURE
- STOCKTAKING
OF PROGRESS –

[HTTPS://DATA.CO
NSILIUM.EUROPA.E
U/DOC/DOCUME
NT/ST-15016-
2019-
INIT/EN/PDF](https://data.copyright.europa.eu/doc/documents/st-15016-2019-init/en/pdf)

2020

TEKIJÄNOIKEUS-
INFRAN
KEHITYS– 2022
asti
HANKEIKKUNA
[https://minedu.
fi/hanke?tunnu
s=OKM020:00
/2020](https://minedu.fi/hanke?tunnus=OKM020:00/2020)

2021

YHTEISET KÄYTÄNNÖT?

EU:N KOMISSION
TEKIJÄNOIKEUSDATAA JA
TEKOÄLYÄ KOSKEVA
SELVITYS (toteuttajat
Technopolis, Université de
Louvain, Philippe Rixhon),
tuloksia syksyllä 2021

[https://ec.europa.eu/digital-
single-market/en/news/call-
tender-study-copyright-and-new-
technologies-copyright-data-
management-and-artificial](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/call-tender-study-copyright-and-new-technologies-copyright-data-management-and-artificial)

RAHOITUS?

2025?

KOORDINOIDUSTI JA
YHTEISTYÖSSÄ – PPP
EKOSYSTEEMEISSÄ
SITRAN IHAN-koulutuksia
JA BUSINESS
FINLANDIN OSAAMISTA
ja Creative Business Finland/
Luovan talouden tiekarttaa
HYÖDYNTÄEN

TEKIJÄNOIKEUSINFRAN KEHITTÄMINEN – 2. RAPORTOINTI

- Lokakuussa 2020 tnk katsoi, tekijänoikeusinfra kehittäminen jatkuu **aloilla sisäisesti** ja lisäksi **pienryhmissä**
  - Tavoite ”palasteleminen” pienemmiksi osiksi
  - Tiekarttatyön ja rahoituksen kehittäminen
  - juridisten kysymysten selvittäminen
- SUUNNITELMALLISUUS
- TYÖPAJAT luotettavan ja laadukkaan metadatan saatavuudesta kiinnostuneille
  - 1.12.2020 -Workshop 1: Digitaidot & metadata
  - 7.12.2020 – Workshop 2: Tietosuoja, kannustimet & ulottuvuus
- JATKOTYÖ

JATKOTYÖ/TILANNEKATSAUS NYT

- KÄYTÄNNÖT:

- Valokuvametadataselvitys julkaistu 2020
- Av-alan metadataselvitys aloitettu → tuloksia Q3/2021
- Musiikkitiedostojen metadataselvitys, 2017

- TEKNIikka:

- Identiteettien luominen, olemassa olevien tunnisteen käyttöönoton vauhdittaminen
- Osaaminen, opit eri aloilta - - - > ulottuvuus
- EUIPO

- JURIDIikka:

- Lainsäädännölliset ja sopimukselliset kysymykset
  - Tietosuoja-asetuksen vaikutus teos- ja tekijätiedon avaamiseen – lausunto - - -> ulottuvuus
  - Muitakin kysymyksiä

TEKIJÄNOIKEUSINFRA

WORKSHOP 1: DIGITAI DOT & METADATA

TYÖPAJA TALLENNETTU JA SAATAVILLA KUN TEKSTITETTY

KLO 10.05 *MARIA VON KÜGELGEN*: PÄIVITÄ DIGITAITOSI!

- Yhteisen kielen löytäminen ohjelmistokehityksen ja juristien välille

KLO 10.30 *JUSSI MÄKINEN*: DATAN HALLINTA - METATIEDOT DATAN ARVON PERUSTANA

- Datan arvo syntyy sitä kehittäessä: datanjako alustoilla; ekosysteemeissä; tiedon kuvaus ja automatisoitu hallinta (*FINDY; SITRAN REILUN DATAN RULEBOOKS, GAIA-X*)
- Metadataoperaattorit, joilla välittäjärooli ”henkilötietojen ja muiden kuin henkilötietojen osalta”
- Datanhallinta

KLO 11.00 *AKU TURPPO*: *EUIPON LOHKOKETJUTEKNOLOGIA- JA TEKOÄLYHANKKEET*

- Mitä synergioita EU-tasolta löytyy?
- Teollisoikeuksien tietokantoja ylläpitävä *euipo* (tavaramerkit/mallit) tehostaneet datan laatua parantamalla *IP-järjestelmän* toimivuutta perustamalla *api- rajapintoja* dataan

TEKIJÄNOIKEUSINFRA WORKSHOP 2: TIETOSUOJA, KANNUSTIMET & ULOTTUVUUS

KLO 10.00 - **TIETOSUOJA-ASETUKSEN SOVELTAMISEN VAIKUTUS TEOS- JA TEKIJÄTIEDON AVAAMISEEN UUELLEENKÄYTETTÄVÄKSI - LAUSUNTO** -APULAISTIETOSUOJAVALTUUTETTU JARI RÅMAN

- Kolme tapaa saada "lausunto" TSV toimistolta 1) osa lainsäädännön muutosta 2) rekisterinpitäjä, jolla korkean riskin dataa, 3) "käytännesääntöjen" hyväksyttämällä EU:n tietosuojaviranomaisella

KLO 10.30 - **KANNUSTIMET JA TIEKARTTA TEKIJÄNOIKEUDEN INFRASTRUKTUURIN KEHITTÄMISELLE** (ANNA VUOPALA/ TURO PEKARI)

- Infrastruktuurin kehittämisen tasot; rahoitus; tiekartta

KLO 11.00 - **TEKIJÄNOIKEUSINFRAAN ULOTTUVUUS: PK-YRITYSTEN DATATALOUS, TKI-TOIMINTA, JULKISHALLINNON AVOIN TIETO** – PETRA TARJANNE (TEM), SAMI NIINIMÄKI (OKM), O-P RISSANEN (VM)

- Yritysten näkökulmasta datan merkitys arvonluonnissa korvaamaton
- Tutkimuksessa johtava periaate on avoin tieto; metadatan laatu – fair data – periaatteet ml. Tekniset
- Julkisen sektorin avoimen tiedon lähtökohta on, ettei tekijänoikeuksia ole – eivätkä ne estä tiedon käyttöä; silti tekijänoikeudellisia vaikutuksia hankintalain mukaisesti julkisen teettämän sisällön osalta; sovittava – muussa tapauksessa oikeudet syntyvät automaattisesti

KESKUSTELU JATKOTYÖSTÄ

1. TIETOSUOJA-ASETUS
2. SOPIMUKSET METADATASTA
3. KONFERENSSIN VALMISTELU

Scope of digital transition of creative sectors in the DSM ?

